

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Genesis 1, 11 - 12
Dankdag

Broeders en zusters,

- 1 **Votum**
- 2 **Zegengroet**
- 3 **Zingen : Gezang 148 : 1 - 3**
- 4 **Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 **Schriftlezing : Genesis 1 : 1 – 2 : 3**
- 6 **Zingen : Psalm 33 : 3 en 5**
- 7 **Tekst : Genesis 1 : 11 - 12**
- 8 **Prediking**
- 9 **Na eerste punt preek zingen : Gezang 159 : 1 - 3**
- 10 **Eerste deel van het dankgebed**
- 11 **Na de preek zingen : Gezang 140 : 1 en 3**
- 12 **Tweede deel van het dankgebed**
- 13 **Geloofsbelijdenis door het zingen van Gezang 179a**
- 14 **Inzameling van de offergaven**
- 15 **Slotzang : Psalm 19 : 1 en 4**
- 16 **Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein, Hij is weer binnen! De oogst. Nog enkele gewassen staan op het land. Een deel van de suikerbieten, diverse koolsoorten en prei, maar verder zijn de meeste gewassen intussen geoogst. **[Appels geplukt]** Ook de appels, peren en kersen zijn geplukt. De aardbeien zijn al lang binnen. In het voorjaar hebben de schapen en koeien hun jongen gekregen. Kippen in ons land hebben miljoenen eieren gelegd. Honderdduizenden kuikens zijn uit het ei gekomen en vele biggetjes zijn geboren. Zo zorgt de HERE voor het eten dat u en ik elke dag opnieuw nodig hebben. Zeven miljard mensen wonen op deze aarde. En al die mensen hebben elke dag weer eten en drinken nodig. Onze God weet dat en Hij zorgt ervoor dat de aarde voldoende voedsel voortbrengt voor die zeven miljard mensen. Op zich hoeft God dat niet te doen. Hij heeft zelfs een goede reden om het niet te doen. Maar toch doet

Hij het. Uit liefde voor de mens en zijn schepping. En tot eer van zijn Naam. Ik bedien u vanavond Gods Woord over het feit dat God voedselgevende planten heeft geschapen. Ik doe dat onder het volgende thema:

[Thema en verdeling] Bij het leefbaar maken van de aarde scheidt God gewassen die als voedsel voor mens en dier dienen.

We zien hierbij:

- 1. dat de HERE ons hierin afhankelijk maakt van zijn zorg,**
- 2. dat het een groot wonder is dat de HERE ons voedsel blijft geven.**

We zullen dus eerst zien hoe de HERE door het scheppen van gewassen die kunnen dienen als voedsel ons afhankelijk maakt van zijn zorg. Heel wat mensen vinden Genesis 1 een lastig hoofdstuk. En dat is begrijpelijk. Want Genesis 1 is moeilijk in harmonie te brengen met de theorieën die de moderne wetenschap heeft over het ontstaan van de aarde en hoe de aarde bewoond is geraakt. Ik ga dat probleem vanavond niet oplossen. Wel wil ik dat probleem wat relativiseren. Want we moeten Genesis 1 wel lezen zoals de HERE dat heeft bedoeld. De HERE heeft Mozes Genesis 1 niet laten schrijven als een wetenschappelijke uiteenzetting over het ontstaan van de aarde. Over het ontstaan van de aarde zegt Genesis 1 niet meer dan dat God die in het begin schiep. Of dat op de eerste dag was is niet op basis van Genesis 1 te zeggen. Het lijkt er eerder op van niet. Want in vers 2 staat dat de aarde nog woest en dood was. Hier vinden we het uitgangspunt voor wat de HERE ons in Genesis 1 wil vertellen. **[Een bewoonbare plaats]** Hij maakt van een woeste en doodse aarde een plaats waar mensen kunnen leven. Mensen die God zelf geschapen heeft om voor Hem te leven.

Zo vertelt de HERE in vers 9 hoe Hij droog land scheidt. Blijkbaar was de aarde eerst helemaal bedekt met water en kende de aarde geen bergen en dergelijke. Op de derde dag is de HERE zo met delen van de aarde gaan schuiven dat aarde zich opstapelde. Daar waar die gedeeltes van de aarde elkaar raakten, kwam het land omhoog. Zo ontstonden bergen en kwam aarde hoger te liggen dan het water. Daar waar gedeeltes aarde waren weggeschoven door God ontstonden dieptes. En in die dieptes verzamelde zich het water. **[Zee en land]** Zo ontstond er droog land en ontstonden de diepzeeën. Een plaats waar mensen en dieren kunnen wonen.

Maar als er aarde is droog gevallen, betekent dat nog niet dat daar ook leven is. En zoals God van plan was de dieren en de mens te maken, moest er voor hen ook voedsel zijn. En

over de schepping van het voedsel spreekt onze tekst. Ik denk dat voor het idee van velen van ons God op de derde dag de bomen en de struiken en de bloemen schiep. Al het plantaardig leven. Zoals we dat ook kunnen tegenkomen bij een tuincentrum. Maar het gaat hier niet zozeer om de pracht van al wat groeit en bloeit. Want de bloemen worden zelfs niet genoemd. Goed beschouwd worden er drie soorten gewassen genoemd: het jonge groen. Je mag ook zeggen het gras en de kruiden. De tweede soort die genoemd wordt zijn de zaaddragende planten. En tenslotte de vruchtdragende planten en bomen. **[Voedsel voor dieren]** Het gras en de kruiden zijn vooral voedsel voor de dieren. Al mogen we als mensen zelf ook graag kruiden gebruiken om ons voedsel extra smakelijk en geurig te maken. Zaaddragende planten zijn de basis voor ons belangrijkste voedsel: brood. Maar ook zij zijn de basis voor een drank als bier. Verder zijn deze planten belangrijk voor de dieren. **[Voedsel voor mensen]** Vruchtdragende gewassen vormen een heel belangrijk deel van ons voedsel. We moeten daarbij niet alleen aan fruit denken, maar ook groenten als komkommers en tomaten, aubergines en courgettes. Kortom, op de derde dag schiep de HERE de basis van ons voedsel. Het eten van vlees en vis pas in het paradijs niet bij. Dat kwam pas na de zondvloed.

Mooi is dat hè, jongens en meisjes, broeders en zusters? Dat God zoveel verschillende planten heeft geschapen die gewoon zijn de dieren kunnen dienen als voedsel. En Hij heeft aan die zaden en vruchten ook allerlei verschillende smaken gegeven. God had ze ook geen smaak kunnen geven. Maar God heeft het zo gemaakt dat het eten smaakvol is en wij er nog meer van kunnen genieten. Ik vind dat fantastisch. In de bijbel staat dat God aan het einde van de derde dag zag dat het goed was. En zo is het ook. God had het heel goed gemaakt. De aarde was tot leven gekomen. **[Aarde tot leven]** Het moet geweest zijn zoals je het soms nog in de woestijn kunt zien. Er is helemaal niets, alleen maar zand en rotsen. Maar dan is er plotseling een grote regenbui en die droge en dorre woestijn veranderd in korte tijd in een prachtige groene en bloeiende vlakte. Zo is op de derde dag die dorre en doodse aarde prachtig groen geworden en was hij plotseling vol van leven. En er waren geurige bloesems en prachtige vruchten. Hier kunnen nu mensen en dieren leven.

Je kunt je natuurlijk afvragen waarom de HERE ons niet zo geschapen heeft dat we niet elke dag opnieuw voedsel nodig hebben. Dat had Hij ook gekund. Dat was voor Hem ook rustiger geweest, als je dat zo mag zeggen. Maar Hij heeft dat ongetwijfeld bewust niet

gedaan. En waarom niet? Omdat Hij voor ons wil zorgen. Hij wil die dagelijkse zorg voor ons hebben. En Hij wil ons laten ervaren dat wij elke dag zijn zorg en liefde nodig hebben. Zoals de band tussen een moeder en haar baby groeit doordat het kind iedere dag zes of zeven keer gevoed moet worden. Zo groeit ook de band tussen God doordat wij ons afhankelijk weten van Hem en zijn liefde en dagelijkse zorg voor ons ervaren in het brood, de groenten en het fruit dat we elke dag uit zijn hand ontvangen. Dus elke keer als we de supermarkt binnen lopen en zien dat de schappen weer vol liggen is dat een teken van Gods zorg en trouw voor ons. **[Groenteschap]** En je zou om je dat telkens weer bewust te zijn een klein ritueel voor jezelf kunnen onderhouden. Ik weet dat op de Militaire Academie de cadetten en andere militairen zwijgen als ze door een bepaalde poort lopen. Uit respect voor al de officieren die in de loop der tijd gesneuveld zijn. Zo denken ze kort aan hun collega's en bewijzen hen eer. Zo zou u ook voor uzelf bij het binnenlopen van de supermarkt even uw gedachten kunnen bepalen bij het feit dat die schappen die voor liggen het werk zijn van onze hemelse Vader. Om zo onze Vader te eren en ons geloof te versterken. Dat in de eerste plaats.

Laten we nu met elkaar Gezang 159 : 1 – 3 zingen en daarna wil ik u voorgaan voor het eerste deel van ons dankgebed.

[Punt twee] **In de tweede plaats zullen we zien dat het een groot wonder is dat God ons dit voedsel blijft geven.** In Mattheüs 5 vers 45 spreekt de Heer Jezus over iets bijzonders als je daar even goed over nadenkt. Hij zegt daar: “Hij laat zijn zon immers opgaan over goede en slechte mensen en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.” **[Zon opgaan]** Ik weet niet hoe het u vergaat, broeders en zusters, maar zou u voor iemand blijven zorgen die je daar nooit voor bedankt? Ja erger nog, die doet alsof je lucht bent. Niet bestaat. Ik zou dat heel moeilijk vinden en ik zou op een gegeven moment wel uit mijn slof schieten van woede en vertellen wat ik ervan vind. En als ik dan nog geen reactie krijg zou ik er op een gegeven moment ook mee stoppen. Echt. Ik wil best iemand helpen, maar ben geen sloofje. Zo denken wij toch?

Als we daar over nadenken is het dus een onvoorstelbaar bewijs van Gods genade en geduld met mensen dat Hij eeuwenlang de zon laat opgaan over goede en slechte mensen en het laat regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. En dat roept de vraag op, waarom God dit doet? Waarom stopt Hij niet? Dat zouden wij toch ook doen. Maar God is duidelijk niet zoals wij. Zijn liefde en geduld zijn veel groter dan dat van ons. Het is

zoals Hij dat zelf zo prachtig onder woorden heeft gebracht in Jesaja 55 : 6 – 9. Daar roept Hij het afgedwaalde volk van Israël op om terug te keren tot de HERE. En dat doet Hij met de volgende woorden: **[Jesaja 55 : 6-9]**

*Zoek de HERE nu Hij zich laat vinden,
roep Hem terwijl Hij nabij is.*

*Laat de goddeloze zijn slechte weg verlaten,
laat de onrechtvaardige zijn snode plannen herzien.*

*Laat hij terugkeren naar de HERE,
die zich over hem zal ontfermen;
laat hij terugkeren naar onze God,
die hem ruimhartig zal vergeven.*

God maakt hier een groot gebaar naar zijn volk. Voor de goddeloze is blijkbaar nog toekomst. De onrechtvaardige mag ook nog hopen op Gods liefde als hij terug gaat naar God. De deur bij God staat open voor ieder mens. Wat hij ook gedaan heeft en hoeveel hij God ook gekwetst heeft. Hoe kan dat, vraag je je af. Hoe kun je mensen nog met zoveel liefde tegemoet treden als ze zo lang hebben gedaan of je lucht bent? Hoe kun je nog voor mensen willen zorgen die hun geluk bij afgoden hebben gezocht en jou links hebben laten liggen? Daar geeft God antwoord op in de volgende verzen. Want Hij zegt: **[Jesaja 55 : 8 – 9]**

*Mijn plannen zijn niet jullie plannen,
en jullie wegen zijn niet mijn wegen – spreekt de HERE.
Want zo hoog als de hemel is boven de aarde,
zo ver gaan mijn wegen jullie wegen te boven,
en mijn plannen jullie plannen.*

Hier laat de HERE ons weten dat we wel kunnen proberen om ons in God te verplaatsen. En voor een klein deel kan dat wel, maar tegelijk kunnen we dat niet. Want Gods liefde, Gods hart, Gods wijsheid, Gods genade en Gods macht zijn vele, vele malen groter dan wij kunnen bedenken. Niemand is als Hij. Niemand komt zelfs bij Hem in de buurt. En dus ook wat God zegt vele malen krachtiger en betrouwbaarder dan een woord van mensen. Dus als God het ondenkbare zegt dat er Hij de goddeloze wil vergeven en zich de onrechtvaardige wil ontfermen dan is dat zo. En dat dat zo is blijkt wel als we om ons heen kijken en zien dat God niet alleen de zon laat opgaan over goede, maar ook over

slechte mensen. Als Hij het laat regenen over rechtvaardige en onrechtvaardige mensen. Dan blijkt dat als we in de supermarkt lopen en gelovigen en ongelovigen eten en drinken kunnen kopen. Dan zien we dat in de kledingwinkel als gelovigen en ongelovigen kleding kunnen kopen.

En waarom laat God ook de zon schijnen over ongelovigen en het regenen voor onrechtvaardigen? Omdat Hij niet wil dat die mensen verloren gaan. Hij geeft ze een levenstijd en levensonderhoud, zodat ze die tijd gebruiken om zich tot God te bekeren en met zijn Zoon de nieuwe aarde te bewonen.

Want sinds de zondeval heeft God te maken met een mensheid die zijn roeping niet verstaat en niet in liefde met Hem leeft. En dat Hij al die tijd toch voor voedsel en kleding is blijven zorgen is omdat Hij vasthoudt aan zijn plan, zijn verbond en zijn liefde. Hij zal, hoe dan ook, met ons in liefde leven. Zelfs al moet Hij daar alles voor opgeven. Zelfs al moet zijn Zoon daarvoor sterven. Zoals Jezus Christus, de Zoon van God ook daadwerkelijk voor een verloren mensheid gestorven is. **[Gevulde schappen door Jezus]** En als u dus de supermarkt binnen loopt om uw boodschappen te doen en u daar de gevulde schappen ziet, dan dankt u dat aan het Jezus Christus. Dat die schappen gevuld zijn heeft niet alleen te maken met de trouw van onze hemelse Vader, maar ook met het kruis van Golgotha waarop Jezus Christus stierf voor onze zonden. Hij heeft met zijn dood de vloek waaronder wij lagen weggenomen, zodat God aan het einde van Jesaja 55 kan zeggen.

[Jesaja 55 : 13]

*Doornstruiken maken plaats voor cipressen,
distels voor mirtestruiken.*

*Zo zal de HERE zich roem verwerven,
het is een eeuwig en onvergankelijk teken.*

Doornstruiken en distels zullen verdwijnen. Weet u nog wanneer God voor het eerst over doornstruiken en distels spreekt? Dat was na de zondeval. Toen zei God tegen de mens: *Je hebt geluisterd naar je vrouw, gegeten van de boom die ik je had verboden. Vervloekt is de akker om wat jij hebt gedaan, zwoegen zul je om ervan te eten, je hele leven lang. Dorens en distels zullen er groeien, toch moet je van zijn gewassen leven.*

De doornstruiken en distels zijn symbolen van de vloek die God vanwege onze ongehoorzaamheid over de aarde heeft gebracht. Maar die God dus ook zal wegnemen. De aarde zucht onder de zondeval. Hij is door onze schuld in barensood. Maar ook daar zal God

een einde aan maken. *[Tastbaar bewijs]* En het feit dat God ook deze zomer allerlei gewassen heeft laten groeien en nu de silo's en schuren vol liggen met eten, is daar het tastbare bewijs van. En dat allemaal dankzij onze Verlosser Jezus Christus door wie God zijn plan met ons toch doorvoeren. Hij en wij, wij zullen in liefde met elkaar genieten en intens van elkaar genieten.

Amen